

Sygn. akt I KK 122/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski

w sprawie **R. B. (B.)**

skazanego z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 września 2020 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt II Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w A. VI Zamiejscowego Wydziału Karnego
z siedzibą w S.

z dnia 25 października 2019 r., sygn. akt VI K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,
2. kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w A., wyrokiem z 25 października 2019 r., sygn. VI K (...), uznał R. B. za winnego tego, że w dniu 3 listopada 2017 r. w miejscowości Z. poruszając się z dozwoloną prędkością około 90 km/h samochodem osobowym marki Skoda Octavia o nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności, a zwłaszcza stanu ruchu pojazdów osobowych marki Land Rover o nr rej. (...) i Opel Astra o nr rej. (...), które poruszały się bezpośrednio przed nim, nie zachowując należytego odstępu od poprzedzającego go pojazdu Opel Astra o nr rej. (...), którego kierowca wykonywał prawidłowo manewr łagodnego zatrzymania przed pojazdem marki Land Rover o nr

rej. (...), który przed skrętem w lewo prawidłowo zatrzymał się przed nadjeżdżającym z naprzeciwka samochodem marki Opel Vectra o nr rej. (...), celem uniknięcia zderzenia z bezpośrednio poprzedzającym go i obiektywnie widocznym pojazdem marki Opel Astra o nr rej. (...), zjechał na lewy pas ruchu, przez co doprowadził do pierwotnego zderzenia z prawidłowo jadącym z naprzeciwka samochodem osobowym marki Opel Vectra o nr rej. (...), kierowanym przez J. R., co doprowadziło do wtórnego zderzenia samochodu Opel Vectra o nr rej. (...) z samochodem Opel Astra o nr rej. (...), w wyniku czego pasażerka samochodu osobowego marki Opel Vectra – H. R. poniosła śmierć na miejscu, doznając opisanych w wyroku obrażeń ciała, kierujący pojazdem J. R. doznał obrażeń ciała na czas przekraczający 7 dni, które naraziły go na ciężki uszczerbek na zdrowiu lub utratę życia, druga pasażerka wymienionego pojazdu – M. R. doznała obrażeń, które naruszyły czynności narządów ciała na czas przekraczający dni siedem, pasażerka pojazdu Skoda Octavia R. A. doznała obrażeń, które naruszyły czynności narządów ciała na czas przekraczający dni siedem, to jest za winnego przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd orzekł ponadto na podstawie art. 42 § 1 k.k. i art. 43 § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego to jest art. 53 § 1 i 2 k.k. oraz rażącą niewspółmierność wymierzonej kary. Z ostrożności procesowej obrońca sformułował w apelacji także zarzuty obrazy przepisów prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych. W konkluzji apelacji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie kary w dolnych granicach, z zastosowaniem warunkowego zawieszenia jej wykonania. W apelacji sformułowano nadto wnioski ewentualne.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w S., wyrokiem z 12 lutego 2020 r., sygn. II Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności obniżył do 2 lat. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymany został w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca R. B. Zarzucił w niej wyrokowi:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozpoznanie zarzutów apelacji i poprzestanie jedynie na lakonicznym uzasadnieniu wyroku odwołującym się wybiórczo do zarzutów apelacyjnych, bez omówienia argumentów podniesionych w apelacji w zakresie oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, w zakresie naruszenia m. in. art. 26 § 1 k.k., co powoduje, że kontrola odwoławcza *de facto* nie nastąpiła, albowiem Sąd w istocie nie dokonał w tym zakresie żadnego rozumowania,
2. rażące naruszenie art. 4, 7, 410 i 424 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez całkowicie niezasadne zaakceptowanie i pominięcie wyczerpującego uzasadnienia w tym zakresie przez Sąd Okręgowy powierzchownej, jednostronnej i sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, która jednocześnie narusza zasadę obiektywizmu procesu, przez niedostrzeżenie, że w sprawie zachodziły m. in. przesłanki do zastosowania normy z art. 26 k.k.,
3. rażące naruszenie art. 53 k.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niezasadne zaakceptowanie wyroku i uzasadnienia Sądu pierwszej instancji i pominięcie wyczerpującego uzasadnienia w tym zakresie przez Sąd Okręgowy rażąco surowej wymierzonej kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec R. B.

Obrońca skazanego wniósł w kasacji o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie kary w dolnych granicach, z zastosowaniem warunkowego zawieszenia jej wykonania, a ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i odstąpienie od wymierzenia kary, bądź wymierzenie kary grzywny na podstawie art. 37a k.k. lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w S. w pisemnej odpowiedzi na tę kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna w stopniu, który pozwolił na jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k. Na wstępie przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy rozpoznający kasację nie jest sądem kolejnej instancji, który ponownie przeprowadza kontrolę odwoławczą orzeczenia wydanego przez sąd pierwszej instancji. Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. tylko stwierdzenie zaistnienia w postępowaniu bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa i to o charakterze rażącym może stanowić podstawę uwzględnienia kasacji. Ponadto wykazać jeszcze trzeba, że stwierdzone naruszenie prawa mogło mieć i to istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja skierowana jest nadto przede wszystkim przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy. Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika także, że w postępowaniu kasacyjnym w zasadzie wykluczone jest kwestionowanie prawidłowości ustaleń faktycznych i współmierności wymierzonej kary.

Zarzuty kasacji w znacznej mierze skierowane są na niedostateczną kontrolę odwoławczą zaskarżonego wyroku Sądu Pierwszej instancji. Dowodem tej powierzchownej i niepełnej kontroli odwoławczej ma być treść uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku. Tymczasem lektura tego uzasadnienia, sporządzonego zgodnie z obowiązującymi obecnie regułami na formularzu, nie pozwala na podzielenie argumentacji kasacji. Sąd odwoławczy ustosunkował się do każdego z podniesionych w apelacji zarzutów i mimo, że uzasadnienie w tym zakresie nie ma rozbudowanego charakteru, to spełnia podstawowe wymogi dotyczące uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynikające z treści art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. W szczególności Sąd Okręgowy ustosunkował się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary i obrazy art. 53 k.k. Dodać trzeba, że efektem rozważań Sądu drugiej instancji była zmiana zaskarżonego wyroku i obniżenie wymiaru kary pozbawienia wolności. Na marginesie zauważyć można, że ocena wymiaru kary ma zawsze indywidualny charakter. Kara dwóch lat pozbawienia wolności, aczkolwiek surowa, nie razi surowością w kontekście okoliczności przedmiotowej sprawy.

Sąd odwoławczy odniósł się także do zarzutu obrazy art. 26 k.k. Rozważania Sądu odwoławczego, choć krótkie, przedstawiają argumenty, dla których Sąd ten

nie znalazł podstaw do zastosowania konstrukcji stanu wyższej konieczności, a tym samym ewentualnego przekroczenia granic tego stanu. Po analizie materiałów sprawy podzielić należy pogląd, że to zbyt szybkie, choć z dozwoloną prędkością, prowadzenie pojazdu przez skazanego, połączone z niezachowaniem należytego dystansu w stosunku do pojazdu go poprzedzającego, stanowiły przyczynę tego tragicznego w skutkach wypadku. Reakcja obronna skazanego, wynikająca ze wskazanych wyżej powodów, doprowadziła do zderzenia. Stało się tak przy zgodnym z przepisami zachowaniu pozostałych uczestników ruchu. Nie można w tym stanie rzeczy uznać, że skazany nie mógł uniknąć niebezpieczeństwa w inny sposób, aniżeli przejechanie na pas ruchu dla pojazdów poruszających się w przeciwnym kierunku. W rozumowaniu odwzorowującym argumentację Sądu Okręgowego nie można dopatrywać się rażącego naruszenia prawa.

Sąd odwoławczy zaakceptował w całości sposób dokonania ustaleń faktycznych w sprawie przez Sąd pierwszej instancji. Podzielił tym samym rozumowanie tego Sądu zawarte w uzasadnieniu wyroku i brak podstaw do uznania, że miał obowiązek ich powtórzenia.

Rozumiejąc zatem brak akceptacji skazanego dla zapadłych w sprawie rozstrzygnięć, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do przyjęcia, że w toku postępowania w tej sprawie doszło do rażących naruszeń prawa, które mogłyby stanowić podstawę uwzględnienia kasacji.